

CAMİLERİ SATMIŞ - İNÖNÜ

Yazar Ali Kara

Perşembe, 14 Temmuz 2011 11:41 -

Normal 0 21 false false false MicrosoftInternetExplorer4 /* Style Definitions */
table.MsoNormalTable {mso-style-name:"Normal Tablo"; mso-tstyle-rowband-size:0;
mso-tstyle-colband-size:0; mso-style-noshow:yes; mso-style-parent:""; mso-padding-alt:0cm
5.4pt 0cm 5.4pt; mso-para-margin:0cm; mso-para-margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan; font-size:10.0pt; font-family:"Times New Roman";
mso-ansi-language:#0400; mso-fareast-language:#0400; mso-bidi-language:#0400;}

İşte İnönü gerçeği

Tarihî belge ve vesikalar, İnönü döneminde bazı camilerin ahır veya silah deposu olarak kullanıldığını, birçoğunun yıkıldığını, birçoğunun da satıldığını gösteriyor.

Satışa çıkarılan mescidlerden biri de İstanbul Anadolu yakasındaki Göksu Mescidi (Mihri Şah Mescidi) idi. Bir süre parti binası olarak kullanılan mescidin tepesine altı ok konulmuştu.

Başbakan Tayyip Erdoğan ile CHP'li milletvekili Muharrem İnce arasında İsmet İnönü ve cami rezidans polemliği yaşandı. Başbakan, “Cami arazisinin imarını değiştirip rezidans yaptınız mı?” diye soran İnce'ye “Cami arazilerini rezidans yapmak size yakışır, bize değil” dedi. Erdoğan, meclisteki konuşmasında Atatürk'ün talimat vermesine rağmen İsmet İnönü'nün Konya'daki Alaeddin camisini restore ettirmediğini, caminin bu dönemde ahır olarak kullanıldığını hatırlattı. Tarihi belge ve vesikalar, İnönü döneminde bazı camilerin ahır veya silah deposu olarak kullanıldığını, birçok cami ve mescidin yıkıldığını, bazı cami ve mescitlerin ise satışa çıkarıldığını gösteriyor.

SATIŞ İLANI VERİLDİ

Bu camilerin satışı için gazetelere ilanlar verilmiş. 23 Temmuz 1940 yılında Antakya'da yayınlanan Yenigün gazetesinin 4. sayfasında satışa çıkarılan camilerin ilanı yayınlanıyor. İlanda camilerin listesi ve fiyatları şu şekilde: Kurmalî mescid 120 lira, Kantara camii 50 lira, Şeyh Mehmet camii 50 lira, Tüveyr Oğlu Mescidi 100 lira, Şeyh Kubbe tekkesi 100 lira, Sofular camii 50 lira, Halil Ağa mescidi 20 lira, Sadık efendi mescidi 100 lira, Şeyh Ali camii 60 lira ve Halebi Osmaniye camii 400 lira.

İBADETE KAPATILDI

Türkiye'nin değişik illerinde yaklaşık 900 cami ve mescit ibadete kapatılırken bazıları yıkıldı. 1935 yılında Vakıflar Kanunu'nda yapılan değişiklikle camilerin kamulaştırılarak satılması öngörüldü. Bu şekilde yurt çapında 950 civarında cami ve mescit şahıs ve kuruluşlara satıldı. İbadete kapatılan camiler, yıllarca samanlık, depo ve askerî sevkiyatlarda kullanılan atların barınma mekanı olarak kullanıldı. Türkiye'nin kıtlık yıllarında onca yoksulluğa rağmen bir araya gelen vatandaşlar, camileri satın alarak mülkiyetlerine geçirdi. Bazı camiler ise işyeri ya da han adı altında kiralanarak kurtarıldı. Şanslı olmayan camiler 1950'ye kadar ya yıkıldı ya da ibadete kapalı tutuldu.

SEBEPSİZ YIKILDI

Bostancıbaşı Abdullah Ağa tarafından Aksaray Küçük Langa'da yaptırılan Bostan Camii 1937 tarihinde hiçbir sebep yokken yıktırıldı. Eminönü, Galata Köprüsü ile Zindanhanı arasındaki Balıkpazarı içinde bulunan Balıkpazarı Tekkesi Mescidi, Sultan II. Mustafa Han zamanında yaptırıldı. III. Selim zamanında Vezir İzzet Mehmet Paşa tarafından yenilendi. Bu yeni mescit Galata Köprüsü'nün solunda bulunuyordu. 1936 yılında Eminönü Meydanı genişletilirken yıktırıldı.